

Arvoisat hallituspuolueiden puheenjohtajat,

Budjettiriihi 2021 on ilmastopäätösten paikka, kuten hallitus puoliväliriihessään linjasi. Kestävän kasvun ohjelman, energiaverouudistuksen, kiristyvän EU:n päästökaupan ja muiden kehitysten myötä päätös- ja toimenpidekuilu on kaventunut karkeasti puoleen. Budjettiriihen yhteydessä, hyvissä ajoin ennen Glasgow'n COP26-ilmastokokousta, hallituksen on tehtävä päätökset puuttuvista päästövähennyksistä koskien erityisesti päästökaupan ulkopuolista sektoria, jossa **päätöksiä täytyy tehdä noin 6 miljoonan tonnin edestä**. Silti myös päästökauppasektorilla tarvitaan lisäohjausta budjettiriihen ilmastopäätöksiltä. Kaikkiaan toimenpiteitä tarvitaan yhä paljon (ks. esim. Sitran [Korjausliike](#) -raportti), ja korostamme niistä erityisesti seuraavia:

1. Varmistetaan poltton perustumattoman lämmöntuotannon ensisijaisuus investointitukien rajauksilla ja poistamalla puunpolton veroetu ainespuun osalta.

Hallitusohjelmakirjauksen mukaan "On pidettävä huolta siitä, ettei ainespuuta ohjaudu polttoon." Toistaiseksi näin ei ole kuitenkaan tehty. Tarve poliittiselle ohjaukselle lämpösektorilla on akuutti, sillä [Afy arvioi](#) kiinteiden puupolttoaineiden kysynnän kasvavan kivihiilen ja turpeen poistumisen myötä peräti 30–40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. [VM:n energiaverotyöryhmän \(2020\)](#) mukaan ainespuun verotus olisi keino toteuttaa hallitusohjelmakirjaus. Ilmastopaneeli [on esittänyt](#) ohjauksen toteutusta niin, että vero kohdistettaisiin biomassan poltton suurissa laitoksissa. Selvää joka tapauksessa on, että puunpolton verottomuus (joka [VM:n mukaan oli 303 miljoonan euron verotuki](#) vuonna 2021) on epätoivotun polton osalta poistettava. Ensisijaisesti on myös huolehdittava, etteivät investointituet kannusta biomassan polttoon.

2. Päätetään toteuttaa kansallinen tieliikenteen päästökauppa. Fossiilittoman liikenteen tiekartan 1. ja 2. vaiheiden toimeenpano on tärkeää, mutta ei yksin riitä. Kuten [vaikutusarviointi \(2020\)](#) toteaa, jo sovittuihin tavoitteisiin ei ole mahdollista päästä ilman fossiilisten polttoaineiden hinnoittelun muuttamista. Euroopan komissio ehdottaa uutta EU:n laajuista tieliikennepolttoaineiden päästökauppaa, mutta tämän toteutuminen on epävarmaa ja parhaimmillaankin alkaisi vasta 2026. Siksi Suomen ei ole syytä jäädä odottamaan, vaan ennakoita ja toimia. LVM:n työryhmän valmistelussa oleva malli tieliikenteen kansallisesta päästökaupasta on innovatiivinen, suomalainen työkalu, suomalaisten päättäjien käsissä. Sen pilotointi kiinnostaa ja hyödyttää myös Suomen ulkopuolella. Malli tuo liikenteen päästövähennystoimiin varmuuden ja kustannustehokkuuden sekä tulonjakovaikutuksia tasaaviin toimiin yhdistettynä myös oikeudenmukaisuuden. Jotta liikenteessä [tarvittavat mittavat päästövähennykset](#) toteutuvat, ei poliittista linjausta liikenteen päästövähennykset varmistavasta työkalusta voi enää lykätä.

3. Asetetaan maatalouden ilmastotoimille kannustimet. Keskeisimmät keinot ilmastokestävään maatalouteen siirtymiseksi ovat olleet tiedossa jo pitkään. Silti maanviljelijöiltä puuttuvat yhä kannusteet niiden toteutukseen. Vuonna 2019 maatalous aiheutti Suomen kasvihuonekaasupäästöistä jo liki neljänneksen, joten on selvää, että kannusteiden korjauksilla on kiire. **Suurimmat ja nopeimmat päästövähennykset löytyvät turvemailta.** Maataloustukien

uudistuksin tulee lopettaa uusien turvepeltojen raivaus, ohjata monivuotisten kasvien viljelyyn, kosteikkoviljelyyn sekä huonotuottoisten turvepeltojen viljelystä poistamiseen ja ennallistamiseen. Lisäksi tarvitaan muun muassa kannusteet ihmisravinnoksi kelpaavien kasviproteiinien tuotannon ja kysynnän lisäämiseksi. Kasvisruoan kysyntää tulee vauhdittaa toteuttamalla hallitusohjelmaan kirjattu kestävä kehityksen tavoitteita tukeva vero-ohjauksen uudistus myös ruuan osalta ja linjaamalla nykyistä luonnosta huomattavasti kunnianhimoisempi ilmastoruokaohjelma.

4. Karsitaan haitallisia tukia, eikä luoda uusia. Yllä luetellun lisäksi vähintäänkin:

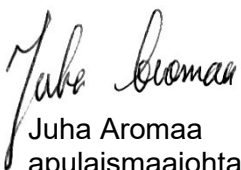
- Poistetaan fossiilisten polttoaineiden verotuet maataloudessa (kuten [VM:n energiaverotyöryhmäkin](#) 2020 esitti) ja korjataan myös työkoneiden ja lämmityspolttoaineiden verotuet ja -ohjaus linjaan taakanjakosektorin päästövähennystarpeen kanssa.
- Vauhditetaan siirtymistä jatkuvapeitteiseen puunkasvatukseen suometsissä luopumalla kunnostusojitusten, taimikonhoidon ja nuoren metsän hoidon tuista.
- Kohdistetaan päästökauppakompensaation tilalle tuleva energiaintensiivisen teollisuuden määräaikainen sähköistämistuki **kokonaisuudessaan** ilmastoinvestointeihin eikä niin, että ainoastaan 50 % prosenttia edistäisi kehittämistoimia ja 50 % vuosittaisesta 150 miljoonan euron tuesta olisi vastikkeetonta, kuten hallitus nyt esittää.
- Tarkistetaan [liikenteen fossiilisten tukien](#) korjaustarve liikenteen kansallisen päästökaupan toteutuspäätöksen myötä, [liikenteen verotyöryhmän esitysten pohjalta](#).

COP26-pakettiin tarvitaan myös ilmastorahoituksen ja biodiversiteettitavoitteiden toteutus.

Budjettiriihi on hallitukselle ainutlaatuinen näytön paikka paitsi suomalaisten äänestäjien myös kansainvälisen yhteisön silmissä. [Valtiovarainministerien ilmastokoalition](#) vetäjänä Suomelta odotetaan johtajuutta ja näyttöjä juuri taloudellisen ohjauksen ja budjetoinnin johdonmukaisuudessa. Tekemällä päätökset taakanjakosektorilta puuttuvista noin kuuden miljoonan tonnin päästövähennyksistä ja huomioimalla päätöksissä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden Suomi voi nousta Glasgow'n ilmastokokouksen (COP26) kirkkaimpien tähtien joukkoon.

Jotta Suomen panos läpäisee uskottavuustestin, paketissa on oltava myös lupaus ja näytöt kansainvälisen ilmastorahoituslupauksen täyttämisestä sekä siitä, että ilmastotavoitteet viedään maaliin rinta rinnan biodiversiteettitavoitteiden kanssa. Tämä vaatii nykyisten rahoitustasojen moninkertaistamista lähivuosina, ja tuon suunnan täytyy näkyä päätöksissä jo nyt. Ilmastorahoituksessa varoja tulee kohdentaa erityisesti ilmastonmuutokseen sopeutumisen tukemiseen sekä luontopohjaisiin ratkaisuihin, jotka tukevat ilmastokriisin ratkaisun ohella luonnon monimuotoisuutta.

Menestystä ja jaksamista vaativaan työhönne toivottaen,

Juha Aromaa
apulaismaajohtaja
Greenpeace Suomi

Tapani Veistola
va. toiminnanjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliitto

Liisa Rohweder
pääsihteeri
WWF Suomi

Yhteydenotot:

Kaisa Kosonen, ilmastovastaava, Greenpeace, kaisa.kosonen@greenpeace.org, p. 050 368 8488
Anna Ikonen, suojeluasiantuntija, Suomen luonnonsuojeluliitto, anna.ikonen@sll.fi, p. 044 491 4269
Bernt Nordman, ilmastovastaava, WWF Suomi, bernt.nordman@wwf.fi, p. 050 525 0348